

[Bertel Dahlgaard.]

her i salen om, at den sociale lovgivning og den lovgivning, der er grundlaget for vort folks kulturelle status og vort retsvæsen, ikke må forringes, og de militære bevillinger samtlig skal forøges med hundreder af millioner kroner, er der sat ret snævre grænser for et spareudvalgs arbejde. Alligevel er det et betragteligt beløb, der af udvalget er indvundet gennem nedsættelse af bevillinger og forøgelse af indtægter, jeg vil tro ialt ca. 30 mill. kr. årlig. Disse besparelser er fremkommet ved, at udvalget i nøje samarbejde med samtlige ministerier har gennemgået hver enkelt af finanslovens hundreder af poster.

Under denne gennemgang var der med ganske enkelte og ubetydelige undtagelser tilvejebragt fuld enighed i udvalget om de foreslåede besparelser, og spareudvalget var i november færdigt til at afgive sin betænkning, som dengang allerede forelå i korrektur. På dette tidspunkt var det, at et medlem af spareudvalget, nemlig finansudvalgets formand, et par dage før betænkningen skulle afgives af udvalget, ønskede optaget en udtalelse i betænkningen om, at han mente, at alle bevillinger på finansloven og tillægsbevillingsloven, som ikke var fastlagt i særlig lov, og alle administrationsudgifter, som ikke var lovbundne, kunne nedsættes med 10 pct., og kun hvis ganske særlige forhold forelå, skulle der kunne dispenseres fra denne 10 pct.s regel. Da de nærmere omstændigheder vedrørende den her ønskede tilføjelse til betænkningen har været meget omtalt i offentligheden, mener jeg, at folketinget har krav på en kort redegørelse for de faktiske forhold, der står i forbindelse hermed, og jeg vil også gerne gøre rede for det standpunkt, jeg har taget hertil.

Som jeg har nævnt, var spareudvalget i færd med i fuld enighed at afgive sin betænkning. Finansudvalgets formand havde gennem halvandet års arbejde i udvalget ikke på noget tidspunkt antydnet, at han ønskede en sådan generel 10 pct.s nedsættelse af alle frie bevillinger, og han stillede heller ikke nu ved afslutningen af arbejdet forslag om, at han ønskede forslaget behandlet i spareudvalget. Han ville blot have denne bemærkning indføjet i betænkningen om, at han, uden at spareudvalgets øvrige medlemmer vidste det, havde været tilhænger af sådanne yderligere besparelser. Jeg er sikker på, at ethvert medlem her i tinget vil være enig i, at sådan kunne spareudvalgets arbejde ikke ende. En sådan udtalelse af finansudvalgets formand måtte selvfølgelig som alle andre forslag om besparelse behandles under

fuldt ansvar af både regering og rigsdag. Dersom der virkelig var saglig baggrund for at gå til besparelser udover dem, vi var enedes om i forvejen, måtte det selvfølgelig realiseres, selvom det måtte lyde utroligt, at hverken finansudvalgets formand, ministrene eller spareudvalgets øvrige medlemmer havde været opmærksomme derpå forinden. Spareudvalget vedtog derfor, som det ærede medlem hr. Kolbjørn nævnte, at rette henvendelse til samtlige ministre om, i hvilket omfang de ville være villige til at medvirke til en sådan generel 10 pct.s besparelse. Efter denne henvendelse har samtlige ministre ladet deres budgetter gennemgå påny, hvorpå de overfor spareudvalget har givet detaljerede redegørelser for resultatet. Disse redegørelser vil blive offentliggjort i spareudvalgets kommende betænkning, men et kort resumé findes, som ærede medlemmer vil se, i betænkningen over finanslovsforslaget tillæg B. sp. 369.

Det vil her ses, at resultatet er følgende. Otte ministre, nemlig statsministeren, udenrigsministeren, landbrugsministeren, kirkeministeren, undervisningsministeren, forsvarsministeren, fiskeriministeren og finansministeren, meddeler, at de efter nøje undersøgelse ikke mener at kunne tiltræde besparelser på disse områder udover de besparelser, der allerede var aftalt med spareudvalget. Trafikministeren tiltræder en yderligere besparelse på 1 700 kr., handelsministeren tiltræder yderligere fire besparelser på henholdsvis 50, 500, 1 000 og 17 500 kr., ialt 19 050 kr., og justitsministeren tiltræder yderligere besparelser indenfor fængselsvæsenet på 47 000 kr. De her nævnte ministres besparelser er herefter tiltrådt af finansudvalget, og ændringsforslag i henhold hertil har vi nu lige vedtaget. Arbejds- og socialministeren har ikke ment at kunne stille yderligere konkrete besparelsesforslag, men han har erklæret sig rede til at drøfte nedsættelse af en række småbevillinger, hvor en 10 pct.s nedsættelse blot ville andrage 31 000 kr. Ministeren vil dog være betænkelig ved disse nedsættelser. Indenrigsministeren har ikke stillet konkrete besparelsesforslag, men han erklærer sig rede til, hvis det forlanges af spareudvalget, at foreslå nedsættelse af bevillinger til afholdssagen, husfidssagen, Røde Kors, Arbejdernes Samariter Forbund og til sønderjyske børns feriebesøg i København. En 10 pct.s besparelse på disse bevillinger vil andrage 15 000 kr., og spørgsmålet er nu vist tilbage til ny forhandling i spareudvalget.

Der foreligger altså for folketinget en saglig stillingtagen til den tanke, der er udkastet af finansudvalgets formand. Resultatet er,